

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Ivstitia Et, Ivs. Sex Libris totidem Tractatus appono, nempe de rerum
Dominio, de Restitutione, de Contractibus Gratuitis, de Contractibus
Onerosis, de Contractibus Fortunæ, de Contractibus Adminicularis, de
Quasi-Contractibus, & nonnullis Innominatis

Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663

3. De Pignore, & Hypotheca.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80681](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80681)

quid à fideiussore accipere, ut eum à fideiussionis obligatione liberet.

22 Debitor tenetur de dāno, quod fideiussori accidit, ratione debiti soluti.

non solum ratione obligationis, verum etiam ratione periculi, cui se exponit creditor debitum amittendi. Conat. 3. *variaturum capit secundum*. 6. Azor. p. 3. l. 1. c. 2. q. 6.

Tenetur debitor non solum restituere debitum, quod fideiussor pro ipso soluit; sed etiam expensas, & damna, quae subit, modo culpa debitoris intercessit. Si autem nulla debitoris culpa intercessit, sed non soluit ob impotentiam, obligandus solum ad debiti principalis solutionem, non verò ad expensas & damna à fideiussore accepta. Quia non adest radix, ob quam ad restitutionem huiusmodi sit obligandus. Sylvest. verbo *Fideiussor*. numer. 10. Azor. parte tertia lib. 11. cap. 2. qu. 10. Sā verbo *Fideiussio*, num. 3. Bonacin. de contr. d. 3. q. 9. p. 1. num. 13.

23 Triplici in casu potest creditor à fideiussore exigere debitum, & ille tenetur solvere. Non potest fideiussor ante tempus solutionis debiti contra debitorem agere, nisi in quatuor casibus.

Creditor potest à fideiussore debitum exigere & tenetur ille solvere, triplici in casu. Primo, quando debitor non est soluendo. Secundo, quando debitor esset absens, & non posset commode conveniri. Tertio, quando suo iuri renuntiasset, & se tanquam principalem debitorem constituit. Vnde non potest fideiussor ante tempus solutionis debiti contra debitorem agere, ut enim ab obligatione liberet nisi in quatuor casibus. Primo, si fideiussor diu stetit in obligatione. Secundo, si post fideiussionem, debitor dissipet bona sua, vel ad inopiam vergat. Tertio, si fideiussor fuerit condempnatus super fideiussione. Quarto, si ab initio ita inter eos sit conventum. Sylvest. verbo *Fideiussor*. qu. 10. Molina d. 546. Azor. p. 3. lib. 11. capit. 2. quest. 8. q. 13. Reginaldus l. 2. §. 2. 2. 1.

24 Quando plures fideiussores pro eodem debito sunt omnes in solidum tenentur, sed quid eis in hoc casu agendum.

Quando plures fideiussores pro eodem debito sunt omnes in solidum tenentur, sed quid eis in hoc casu agendum.

Quando plures fideiussores pro eodem debito sunt omnes in solidum tenentur, sed quid eis in hoc casu agendum.

25 Qui fideiussor pro reo, cui periculum capitis, vel mutilationis impendebat, reo fugiente absque illius culpa, capite plectendus non est nec poena mutilationis, aut flagellationis, afficiendus. Quia haec sunt criminum supplicia, non solutionis debitorum. Vnde ex huiusmodi fideiussione obligatur solum ad poenam pecuniariam post iudicis sententiam soluendam. Clarus l. 5. sentent. §. fin. q. 46. numer. 18. Lessius l. 2. c. 2. dub. 7. num. 42. Sylvest. verbo *fideiussor*. qu. 6. numero. 6.

26 Remanet liber fideiussor ad tempus determinatum si creditor pro eo et debitori terminum.

Denique fideiussor, qui se tantum ad aliquod tempus obligavit, v. gr. ad annum remanet liber ab obligatione fideiussionis, postquam creditor prorogavit debitori terminum, pro quo fideiussor obligatus est. Quia obligatio non se extendit ultra partium conventionem, si tamen fideiussor obligaverit se simpliciter, non remanet liber à fideiussionis obligatione. Quia obligatio indefinita temporis lapsu non tollitur. L. Celsus ff. de arbit. Azor. p. 3. l. 1. c. 2. q. 12. Sā v. *Fideiussio*, n. 5. Nauar. de res. l. 3. c. 4. n. 160.

CAPVT III.

De Pignore, & Hypotheca.

27 Pignus vel obligata pro debito, ut si auter satisfactum non fuerit, in se latet fieri valeat. Sicut et sumptum addit traditionem eius creditori vel alteri illius loco. Hypotheca vero late sumpta idem est, quod pignus late sumptum, sicut vero est res subiecta modo dicto, non facta traditione rei ita obligata. In iure tamen haec nomina idem valent, vnde in praesenti contractu pignoris & hypothecae pro synonymis vtrabo. Lessius lib. secund. cap. 28. dub. quint. Layman. lib. 3. sect. 5. tract. 4. c. 38. numer. prim. Bonac. de contr. d. 3. questio. 10. punct. prim. num. secund. & tertio ex L. Contrahitur, & L. creditur ff. de pignor.

28 Ex triplici causa nascitur pignus seu hypothecae obligatio. Vel ex Magistratus iurisdictione, quod dicitur *Pignus pratorium*. Vel ex partium conventionione, quod dicitur *Pignus conventionale*. Vel ex iuris constitutione, quod dicitur *Pignus legitimum*. Pratorium pignus subdividitur in Iudiciale, & in id, quod proprie pratorium dicitur. Iudiciale pignus est, quod in executionem sententiae Iudicis auctoritate constituitur mittendo creditorem in possessionem bonorum debitoris, postea quam is in soluendo contumax extitit. Proprie, pratorium est, quod ante latam sententiam à Magistratu constituitur, mittendo actorem in possessionem, vel retentionem bonorum, quatenus ipsi cautum sit. Conventionalium autem pignus est, quo partes contrahentes expresse constituunt, siue rei interuentu, siue solo consensu; hoc autem est duplex Generalis, quod ad omnia bona se extendit, non solum praesentia, sed etiam futura (in huiusmodi tamen pignore, seu hypotheca non comprehenduntur ea, quae nemo prudens in specie obligaret, ut quotidiana vestis, suppellex, & artium instrumenta) & Particulare, hoc est, unius, vel plurium rerum in specie obligatio. Sylvest. verbo *Pignus*. Azor. p. 3. lib. 7. capit. secund. Filliac. rr. 28. numer. 169. Reginaldus l. 2. §. 5. n. 52. Mol. d. 52 §. n. 1. 4. & 15.

29 Legitimum autem pignus, seu hypotheca est, quae neque Iudicis praecepto, neque partium conventionione, sed legis dispositione constituitur; seu hypotheca legittima. Vnde tacita hypotheca adest vocitari. Quae etiam subdividitur in Universalem, & Particularem, Universalis est illa, qua omnia bona ex legis dispositione obligantur qualis est illa, quam habet vxor in omnibus bonis mariti pro solutione dotis, quae comprehendit omnia bona praesentia, & futura. Et fideiussor cuiusque debitoris sui. Et bona omnia tutoris vel curatoris Ecclesiae vel Hospitalis tacite obligata sunt pro administratione. Et liberi habent tacitam hypothecam in bonis patris, pro administratione aduentitiorum. Et res pupilli pecunia obligata ipsi est, donec pretium accipiat. Et quae à conductore in praedium virbanum illata sunt obligata censentur.

Secl. I. de Contract Adminicul. 236

consentit pro pensione, ac damno rei. Particularem vero hypothecam vel pignus iam constat esse unius vel plurium rerum ex legis dispositione obligationem. Azor. p. 3. l. 1. c. 3. Molina de contr. d. 556. Sylvest. v. Pignus, qn. 1. Bonacin. de contr. d. 3. q. 10. punct. 2. n. 1. Lessi. l. 2. c. 18. dub. 6.

Subiici hypothecae possunt non solum res corporeae, quae existunt. Sed etiam quae futurae sperantur: ut fructus pendentes, pecorum foetus, ancillarum partus, etiam si nondum fuerint concepti. Ex rebus vero incorporeis subiici possunt hypothecae iura, nomina debitorum, seu debita, quae ad aliquem pertinere videantur, vltus fructus, emphyteusis, sine praedictio tamen proprietatis, item census, vectigalia, ius iudicis. Bonacin. de contr. d. 3. q. 10. punct. 1. num. 5. Molina de contr. d. 529. Lessius lib. 2. c. 18. dub. 7. Illa non possunt oppignorari, aut hypothecari, quae vendi nequeunt, ut Ecclesia, cimetorium, sepulchrum, ius patronatus, mobilia pretiosa cultui divino dicata, ut calices, cassulae, res publicae, ut plateae, & alia vlti communi deputata. Item homo liber, nisi in casibus, in quibus in seruitutem legitime redigeretur. Potest tamen dari obles, praeteritum in causa belli, ut statuit pactis. Fillius. tr. 38. capite 9. q. 5. Manu. p. 2. summ. capite. 26. n. 1. Lessius lib. 2. c. 18. dub. 7.

Quicumque habet liberam suarum rerum, vel alienarum bonorum administrationem potest pignori dare. Vnde pupillus non potest absque Iudicis decreto rem suam loco pignoris obligare auctoritate tutoris: quod locum habet in obligatione voluntaria, non in necessaria. Servus non potest aliquid loco pignoris obligare. Nec moribundus haereditis bonis, nisi hie ratam habeat obligationem, nec Prelatus potest subicere res Ecclesiae hypothecae specialia, potest tamen in contractibus iure permixtis bona Ecclesiae generaliter obligare sine illorum traditione. Nec socius potest pignori dare rem sibi cum socio communem. Procurator autem, vel qui negotia alterius gerit, potest aliquid pignori dare, quando speciale mandatum habet vniuersam bonorum administrationem cum libera potestate. L. solum, §. vlt. ff. de pign. Azor. p. 3. l. 7. c. 5. Fillius. tr. 18. n. 176. C. Nulli, de reb. Eccl. non alien. L. Nemo ex sociis ff. pro socio.

Peccata, quae circa pignoris committi assolent, sunt si creditor, loco domino, vitetur pignore, si sciente, admitti vlturam. Si sua culpa pignus, pa graui, vel dolo pignus petierit, & soluere non vult, si transacto tempore pignus vendat non cum possit monito domino Creditor autem potest pignus retinere, donec debitor omnia soluat & post tempus alteri oppignorare: fructus tamen ex pignore fructifero perceptos soluere debet. Natus. sum. c. 17. num. 205. Graf. p. 1. l. 2. c. 9. n. 38. Fillius. tr. 38. n. 178.

CAPVT IV.

De Mandato.

MANDATUM est contractus innominatus, quo quis officium honestum gratuito expresse vel tacite suscipit exequendum, in gratiam alterius. Debet itaque esse de re bona & honestam, mandatatum enim de re mala, & contra leges non obligat. Quia illud potest ad rem turpem obligari. Debet fieri gratis. Quia si merces pro eo sumatur, transit in locationem. Non autem si tantum sit spes remunerationis habenda: imo etiam cum promissione remunerationis non tollitur ratio mandati. Stipendium tamen pro executione debetur, si in pactum deductum fuerit, & mandatarius consueuerit recipere mercedem. Fieri potest mandatatum expresse, vel tacite. Tacite fit quando quis sciens, & tacens, paritur, ut alter suum negotium gerat. Expresse fit, quando committitur signis, vel verbis. Azor. p. 3. lib. 9. cap. prim. Fillius. tr. 39. cap. prim. Reginaldus l. 35. num. 607. Molina tr. 2. d. 548. Layman. l. 3. sect. 5. tr. 4. c. 26. n. 1. & 2.

Generale mandatatum ad illicita non extenditur de re illicita inualidum est, & damna ex iniquo mandato sunt restituenda. Mandans autem percuti aliquem, non occidi, si sequatur occisio, non punitur ordinaria poena, sed mitiori. Molina d. 550. Fillius. tr. 39. cap. prim. di. quest. 6.

Mandatarius potest recusare mandatatum nondum susceptum. Quia mandatatum est contractus dependens ab vtriusque contrahentis voluntate. Susceptum vero iam mandatatum recusare non potest, nisi iusta causa recusandi superueniat, qualis est capitulis inimicitia interueniens inter mandatatum, aut suspicio, qua mandatarius non bene apud mandatorem audit. Bonacin. de rest. d. 1. q. 2. pun. 6. num. 11. Reginaldus lib. 25. n. 607. Azor. parte 9. lib. 3. capite sexto.

Potio substantialia contractus mandati sunt consensus vtriusque, praecellio obligationis alius, ut fit de re bona, ut in eo dando mandans certam formam praescribat. Vnde quae mandatarius facit contra formam mandati, inualide facit quoties certa forma sibi fuit praescripta. Quia qui mandati fines egreditur, aliud agere videtur, quam id, quod sibi mandatatum est. Hinc qui equum ab altero acceptit vendendum centum nummis aureis, & tantum vendidit nonaginta, tenetur mandati decem restituere, eo quod fines mandati fuerit egressus. L. Diligenter, ff. mandati. Molina d. 552. num. 6. prim. Fillius. tr. 39. capite prim. sine.

Quando autem mandatarius absque vlla forma expressa mandatatum accepit, debet diligenter prudenter, & rationabiliter negotia praestare: quae si hoc modo praestiterit valida erunt, & rata habenda à mandatore. Quia accipiente sentur absque vlla

33 Mandati definitio.

34 Generale mandatatum ad illicita non se extendit.

35 Mandatatum recusare non potest.

36 De substantialibus mandati.

37 Demanda tario mandatum accipiente

SCOBAR
Theol. Mor.
Sum. V. V. II.
E. IV.